

Pedagogisch werkplan KDV en BSO Gerwen

Natuurlijk uitdagend!

Bespreking/vaststelling

<i>Wie</i>	<i>Status (adviserend/instemmend/informerend)</i>	<i>Datum</i>
OR		
OC/DOC	Adviserend/instemmend	5 januari 2018/ 15 januari 2018
MT		
Teams	Informerend	16 januari 2018

Documenthistorie

<i>Versie</i>	<i>Status</i>	<i>Datum</i>	<i>Toelichting</i>
1	concept	5 januari 2018	Onderdeel van het pedagogisch beleid
1	definitief	15 januari 2018	Onderdeel van het pedagogisch beleid

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Wie zijn wij?	4
2. Wat doen wij?	6
2.1 Dagprogramma van “De Bijtjes”	6
2.2 VVE	6
2.3 Scholingsgids	7
2.4 Ondersteuning bij werkzaamheden en achterwachting	7
2.5 Dagprogramma van “Het Bonte Paard” en “De Beverbende”	7
2.6 Clubs	8
2.7 Extra dagdelen	8
3. Wat doen we nog meer?	11
3.1 Activiteiten	11
3.1.1 Dagelijkse bezigheden	11
3.1.2 Speciale activiteiten	12
3.1.3 Vrij en geleid spel	12
3.1.4 Uitjes	13
3.1.5 Samenwerking	13
3.2 Rituelen	13
3.2.1 Ontvangst en vertrek	13
3.2.2 Kom erbij	14
3.2.3 Overgangsmomenten	14
3.2.4 Een snik en een traan	14
3.3 Feesten	15
3.3.1 Er is er een jarig	15
3.3.2 Traditionele feesten	15
3.4 Kinderinspraak	15
3.5 Over belonen en corrigeren	16
3.6 Het vier ogen principe	16
4. Doelstellingen	16
4.1 Doelstellingen vanuit het team	17
4.2 Evaluatie	17
5. Bijlage 1 Relevantie informatie met betrekking tot het pedagogisch werkplan	18

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch werkplan van Kids Society Erica Heuvelrijk. In dit werkplan zijn de (concrete) werkafspraken vastgelegd die de 'eigen kleur' van de locatie bepalen maar welke wel een afspiegeling zijn van het pedagogisch kader van Kids Society Erica. In deze inleiding wordt een kort en praktisch beeld geschetst van de Locatie Heuvelrijk zodat u een idee krijgt van o.a. de schaalgrootte en de samenstelling van de groepen en teams.

Wij zijn gevestigd aan de Heuvel 5 in Gerwen. Onze locatie is een kindvriendelijke en gezellige plek waar het kind centraal staat. Op Heuvelrijk zijn een dagopvanggroep genaamd "De Bijtjes" en twee BSO groepen genaamd "Het Bonte Paard" en "De Beverbende" gehuisvest.

De rode draad die door ons pedagogisch werkplan loopt is: "Natuurlijk uitdagend"

Het "natuurlijk" staat voor omgeving Gerwen, maar ook voor de natuurlijke manier van omgaan met kinderen en hun ouders/ verzorgers.

Het "uitdagend" staat voor de brede school Heuvelrijk die op alle fronten de kinderen wil uitdagen om zich zo goed mogelijk te ontplooien. Bovendien is dit uitdagen voor zowel school, peuterspeelzaal en Kids Society Erica een vanzelfsprekendheid.

Gerwen, januari 2018

1. Wie zijn wij?

We zijn een kleine en professionele locatie van Kids Society Erica. Dit heeft een aantal voordelen. De medewerkers vormen samen een hecht team en kunnen rekenen op elkaar.

De communicatielijnen zijn kort. Niet alleen onderling, maar ook naar de andere organisaties binnen de brede school zoals de peuterspeelzaal en de basisschool die beiden in hetzelfde gebouw zitten. Dit maakt overleg en samenwerking prettig en makkelijk.

We hebben een dagopvang groep met kinderen in de leeftijd van 0 - 4 jaar. Deze groep heet "De Bijtjes". De dagopvang is op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag geopend van 7.30 tot 18.30 uur. Daarnaast zijn er twee BSO groepen. De Beverbende vormt de BSO groep voor de jongste kinderen in de leeftijd van 4 – 6/7 jaar. Het Bonte Paard is de BSO groep voor de oudste kinderen vanaf 6/7 – 12/13 jaar. Ook is er de mogelijkheid tot voorschoolse opvang op Heuvelrijk op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag.

Basisgroep	Leeftijd	Maximum aantal kinderen
De Bijtjes	0 - 4 jaar	16
De Beverbende	4 - 6/7 jaar	10
Het Bonte Paard	6/7 - 12/13 jaar	20

KSE voldoet aan de in de wet vastgelegde beroepskracht-kindratio (Beroepskracht-Kindratio, BKR). Deze BKR is wettelijk bepaald en wordt ook jaarlijks gepubliceerd in onze informatiebrochure die op onze website (www.kidssociety.nl) staat. De informatiebrochure sturen we jaarlijks aan alle klanten van KSE zij daar actief kennis van kunnen nemen.

Op dagen dat de dagopvang en de BSO geopend zijn van 7.30 tot 18.30 uur mag gedurende maximaal drie uur worden afgeweken van de BKR. Aan het begin en einde van de dag zijn er dan minder kinderen aanwezig. Op die tijden van de dag en tijdens de middagpauze van de pedagogisch medewerkers zijn er minder kinderen aanwezig die pedagogische aandacht behoeven en kan er afgeweken worden van de BKR waarbij er nooit minder dan de helft van het aantal pedagogisch medewerkers aan het werk is. De beide BSO groepen zullen dan bij openen en sluit worden samengevoegd waarbij een complete warme overdracht bij ontvangst en vertrek wordt geborgd.

In Gerwen is deze BKR afwijktijd vanuit praktijkervaring (we meten regelmatig) vastgesteld op: 8.00-8.45 uur, 13.15-14.45 uur en van 17.15- 18.00 uur. De eerste medewerker is dan om 7.30 uur aanwezig en eindigt om 17.15 uur. De laatste medewerker start om 8.45 uur en eindigt om 18.30 uur bij zowel dagopvang als BSO.

Gedurende de reguliere schoolweken mag er op de BSO ten hoogste een half uur per dag worden afgeweken van de BKR. In het rooster houden we hier rekening mee; de BKR is tot 18.00 uur intact. Na 18.00 uur voegen we de twee BSO groepen samen. Zoals eerder genoemd controleert KSE met regelmaat de BKR afwijk-momenten welke ingezet worden aan de zogenaamde randen van de dag (opening en sluiting). Wanneer blijkt dat e.e.a. niet sluitend is conform wet IKK wordt de inzet van de pedagogisch medewerkers aangepast.

BSO Kinderen vanaf 7 jaar spelen en ontspannen met name in de "groepsruimte" en de jongere BSO kinderen in de speelhal. Door deze opsplitsing kunnen zowel de jongere- als oudere BSO kinderen hun rust vinden en/of aan de slag met (leeftijdsgebonden) activiteiten.

Bij de plaatsing van de kinderen in de groep wordt bovenstaande leeftijdsverdeling dus niet strikt gehanteerd maar wordt, behalve naar groepsgrootte, ook gekeken naar de behoeften van het kind. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat een kind eerder doorschuift van de Beverbende naar Het Bonte Paard omdat het hier aan toe is.

De BSO is gedurende schoolweken geopend op maandag, dinsdag en donderdag van 14.30 tot 18.30 uur. Gedurende schoolvakanties, studiedagen en overige officiële vrije dagen van school is de BSO groep op voornoemde dagen geopend van 7.30 tot 18.30 uur. Mocht er op woensdagmiddag of op

Pedagogisch werkplan KDV en BSO Gerwen
Natuurlijk uitdagend!

Kids Society Erica

Kinderopvang

---

vrijdagmiddag opvang nodig zijn, dan is het kind van harte welkom op de hoofdlocatie van Kids Society Erica aan de Jacob Catsstraat in Nuenen.

2. Wat doen wij?

In zowel de dagopvang- als de BSO-groepen stimuleren wij de kinderen om datgene wat ze zelf(standig) kunnen doen, ook inderdaad zelf te doen.

We zorgen ervoor dat er o.a. uitdagende speel-, knutsel- en leermomenten zijn, afgewisseld met rustmomenten. We proberen dit op een natuurlijke manier te structureren.

Er wordt steeds geobserveerd zodat we tijdig kunnen inspringen en bijsturen. We kijken naar de behoeften en het welbevinden van het kind en proberen daarop in te spelen. De kinderen worden gestimuleerd om samen te spelen en samen te delen. Daarnaast zijn er ook momenten voor individuele aandacht. Wij proberen zo veel mogelijk een gezellige “thuisituatie” te creëren.

Bij alle drie de groepen zijn er vaste onderdelen in het dagprogramma. Afhankelijk van de situatie worden deze, indien nodig, aangepast.

2.1 Dagprogramma van “De Bijtjes”

Bij binnenkomst worden de kinderen en ouders/ verzorgers door de pedagogisch medewerkers ontvangen. Er is een mogelijkheid om informatie uit te wisselen. Daarna worden de ouders/ verzorgers uitgezwaaid.

De kinderen kunnen vrij spelen tot we rond 09.45 uur wat fruit eten en wat drinken. Daarna gaan we, als het weer het enigszins toelaat, naar buiten waarbij we ons niet laten weerhouden door een klein regenbuitje. Anders is er gelegenheid om te knutselen, lekker te zingen en/ of te dansen, binnen te spelen etc.

Tussen 11.30 en 12.00 uur begint de lunch. We vinden dit een belangrijk ‘sociaal’ moment en alle pedagogisch medewerkers en kinderen zitten dan ook aan tafel en eten in gezamenlijkheid. De oudere kinderen helpen mee met de tafel dekken en proberen zelf hun brood te smeren; zo staat de zelfstandigheid centraal.

Ook de kleinste kinderen proberen we zo vroeg mogelijk zelfstandig van een eigen bord te laten eten. Ons streven is om aan tafel te blijven totdat we klaar zijn met eten, maar de jongeren kinderen mogen eerder van tafel als het zitten te moeilijk gaat worden. We blijven het individuele kind daarvoor steeds goed observeren.

Na de maaltijd gaan de meeste kinderen naar bed. Ook tijdens het naar bed gaan is zelfstandigheidbevordering een thema. Kinderen die het kunnen, kleden zichzelf aan en uit en de kinderen die op de commode worden uitgekleeft, klimmen daar zelf bovenop via het trapje. Voordat kinderen uitgekleeft zijn of nadat kinderen in de pyjama zijn, wordt er rustig gespeeld, een boek gelezen of nog even geknuffeld. We zijn ons bewust van het overgangsmoment en creëren steeds een rustige sfeer. Kinderen die niet meer naar bed gaan maar nog wel behoefte hebben aan tijdelijke rust, leggen we op een rustbedje. Voor de ‘opblijvers’ creëren we een rustig moment.

Als de kinderen uit bed komen stimuleren we wederom dat zij zich zelfstandig omkleden. In de praktijk hebben ze met hun slaperige koppies vaak net wat meer hulp nodig en dat bieden we ze dan ook graag aan.

Tussen 15.30 – 16.30 uur krijgen kinderen drinken en een cracker. Afhankelijk van de behoefte en/ of het weer spelen de kinderen binnen of buiten. We vinden het belangrijk dat kinderen veelvuldig naar buiten gaan, ook als het weer eens wat minder is. We vragen ouders daarom om geschikte kleding mee te geven in alle jaargetijden. We sluiten de dag rustig af en passen de activiteiten daarop aan.

Vanaf 17.00 uur kunnen ouders binnenkomen om hun kinderen op te halen. Het streven is steeds om alle ouders persoonlijk te ontvangen en hen ontwikkelingsgerichte en specifieke informatie over hun kind te geven.

2.2 VVE

Elke dagopvanglocatie van KSE heeft een VVE-groep (Voor- en Vroegschoolse Educatie), waar kinderen met een indicatie vanuit Zuidzorg terecht kunnen. In deze groep wordt hen extra

ondersteuning geboden voor een optimale (taal)ontwikkeling door VVE opgeleide pedagogisch medewerkers. Ook de kinderen zonder indicatie in deze groep wordt VVE aangeboden.

Binnen KSE locatie Heuvelrijk is dagopvanggroep “De Bijtjes” de VVE groep. VVE staat voor voor- en vroegschoolse educatie. Het VVE- programma (methode Kaleidoscoop) richt zich met name op stimulering van de taalontwikkeling van jonge kinderen. Daarnaast is er aandacht voor de ervaringen die kinderen opdoen op de andere domeinen; sociaal-emotionele ontwikkeling, motoriek en rekenen. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig, gaan op onderzoek uit, spelen, ontdekken en breiden op die manier hun ervaringen en kennis uit. Dit noemen we ‘actief leren’ en is de kern van het programma. De pedagogisch medewerkers van dagopvanggroep “De Bijtjes” ondersteunen het actief leren. Zij bieden kinderen een uitdagende leeromgeving, helpen hen hun spel uit te breiden, praten met de kinderen over wat ze aan het doen zijn en helpen hen om problemen zelf op te lossen. Zelfstandig kiezen is belangrijk hierin. De inrichting van de ruimte speelt een belangrijke rol en deze is dan ook verdeeld in hoeken, die elk een andere ervaring uitlokken en stimuleren. Er wordt dagelijks een ontwikkelingsgerichte activiteit in de kleine- en grote groep aangeboden aan de kinderen. Deze activiteiten zijn gekoppeld aan een thema periode.

Alle vaste medewerkers dagopvang zitten vanaf 2015 in een 5 jaar durend scholingstraject VVE. Jaarlijks vindt een scholingsmoment plaats verbonden aan een specifiek thema. Voor 2018 staat het thema Taal op de agenda. Per scholingsjaar gaan medewerkers met het thema aan de slag middels het uitwerken van individuele opdrachten of opdrachten die in gezamenlijkheid worden uitgevoerd. Ervaringen hierin en/of tips en tops worden besproken en uitgewisseld bij de teamvergaderingen. Meer informatie mbt het VVE beleid en scholing hierin kan worden terug gevonden in het VVE beleid terug te vinden op MySociety.

2.3 Scholingsgids

Kids Society Erica vindt het belangrijk dat medewerkers zich kunnen (blijven) ontwikkelen. Scholing, training en/of coaching bevorderen de beroepsbekwaamheid, het werkplezier én de mogelijkheden op de arbeidsmarkt van onze medewerkers. Onze organisatie kent daarom een jaarlijks terugkerend verplicht scholingsprogramma maar er is ook ruimte voor individuele maatwerk wensen op het gebied van scholing. Iedere locatie heeft een eigen scholingsgids waarin de scholing per jaar nader wordt toegelicht.

2.4 Ondersteuning bij werkzaamheden en achterwachtregeling

Onze pedagogisch medewerkers zijn nooit alleen in het gebouw als er kinderen zijn. De locatie opent en sluit altijd met minimaal 2 personen daar er ook altijd VSO en/of BSO aanwezig is. Collega's kunnen dus ook altijd een beroep op elkaar doen. Mocht er onverhoopt toch extra hulp nodig zijn kan er altijd worden gebeld met 1 van de groepen van de locatie Jacob Catstraat en/of de (ass.) manager. Zij kunnen binnen 10 minuten aanwezig zijn op de locatie. De telefoonlijst hiervoor zit in de groene noodmap. Ook zijn er dagelijks schoolcollega's aanwezig in het gebouw waar desgewenst ook nog een beroep op kan worden gedaan. (zie verder ook achterwachtregeling beleid V&G in My Society).

Als één beroepskracht op de groep aanwezig is wordt de pauze (BKR-afwijktijd) opgevangen door een collega pm-er en/of wordt een extra medewerker ingepland. Als er twee of meer medewerkers op de groep zijn nemen deze voor elkaar waar. Hierdoor wordt altijd voldaan aan de wettelijke bepalingen mbt afwijktijd BKR in de pauzetijd.

2.5 Dagprogramma van “Het Bonte Paard” en “De Beverbende”

Tijdens reguliere schoolweken zijn de medewerkers op maandag, dinsdag en donderdag vanaf 14.15 uur aanwezig om alles klaar te maken. In de vakanties zijn we op voornoemde dagen aanwezig van 07.30 – 18.30 uur.

De school is uit om 14.45 uur. De jongste kinderen halen we op bij de klas en/of de leerkracht brengt de kinderen naar de BSO. De leerkrachten informeren de pedagogisch medewerker over belangrijke

Pedagogisch werkplan KDV en BSO Gerwen

Natuurlijk uitdagend!

Kinderopvang

zaken die zijn voorgevallen gedurende de dag. De oudere kinderen komen zelfstandig. Indien nodig neemt de leerkracht contact op met de pedagogisch medewerkers.

De aanwezigheid van de kinderen wordt door de medewerkers geregistreerd in het groesportaal van de tablet. Er staat wat te eten en te drinken klaar. We hebben aandacht voor het specifieke verhaal van ieder kind zodat we weten hoe de dag tot dan toe is verlopen. Het is belangrijk dat de kinderen hun verhaal even kwijt kunnen.

De BSO groepen worden na ontvangst opgesplitst naar leeftijd. Voor zowel de jongste als de oudste kinderen is er een gevarieerd leeftijdsgericht activiteiten aanbod. De oudste kinderen denken mee over de activiteiten die gepland gaan worden voor hun groep. Er kan worden geknutseld, gekookt, er worden activiteiten bedacht voor in de gymzaal etc. Kinderen bepalen zelf of ze willen deelnemen aan de geplande activiteit of dat ze vrij gaan spelen.

Indien het weer het toelaat gaan we natuurlijk naar buiten. Wanneer het weer te slecht is om buiten te spelen of de kinderen buiten uitgespeeld zijn kunnen er binnen spelletjes worden gedaan of er kan worden lekker worden gebouwd in de speciaal daarvoor bestemde groepsruimte. Ook kan er gebruikt worden gemaakt van de gymzaal. Voor de kinderen vanaf 7 jaar is er tevens een computer aanwezig. Er worden duidelijke afspraken gemaakt met de kinderen over computergebruik.

Rond 16.15 uur eten we fruit. Dit is ook het moment om een verjaardag te vieren of een kringgesprek te houden. Daarna is het spelletjes- en knutseltijd of kan er worden gechild. Soms kiezen de kinderen ervoor om toch weer naar buiten te gaan.

Vanaf 17.00 uur kunnen de ouders/ verzorgers de kinderen komen ophalen. Tevens is dit een moment om informatie uit te wisselen. Op verzoek van de ouders mogen de oudere kinderen zelfstandig naar huis gaan. De BSO sluit om 18.30 uur.

2.6 Clubs

Soms gaan kinderen op de dag dat ze naar de BSO komen, naar een club. Indien mogelijk en met uitzondering van de schoolvakanties, worden de kinderen die naar een club toegaan, per KSE-bus daar naar toe gebracht. Het betreft dan een club binnen de gemeentegrenzen van Nuenen. De chauffeurs zijn in dienst van Kids Society Erica.

2.7 Extra dagdelen

Het afnemen van een extra dagdeel of delen is mogelijk op basis van beschikbaarheid van een plaats in de eigen groep, de groepszwaarte in pedagogische zin en de leidster kind ratio.

Het kind dat komt op het extra dagdeel volgt het dagprogramma van de bewuste dag in de eigen stamgroep.

De medewerkers hebben die dag extra aandacht voor het kind om er voor te zorgen dat het kind zich thuis voelt en zich wel bevindt.

Bij uitzondering kan een kind tijdelijk in 1 extra stamgroep worden opgevangen gedurende een schriftelijk overeengekomen periode. Deze periode mag niet langer duren dan de tussen houder en ouder schriftelijk overeengekomen periode. Het gaat om tijdelijke opvang in 1 andere stamgroep dan de stamgroep waartoe het kind al behoort. Van tevoren moet voor beide partijen duidelijk zijn wat de situatie is en hoe lang deze duurt.

De communicatie omtrent het afnemen van een extra dagdeel loopt via de pedagogisch medewerker van de stamgroep van het kind.

De laatste beslissing, als nodig, over het al dan niet toestaan van een verzoek om een extra dagdeel is aan de manager van betreffende locatie.

3. Wat doen we nog meer?

3.1 Activiteiten

3.1.1 Dagelijkse bezigheden

We bieden kinderen een breed scala aan activiteiten aan, afgestemd op leeftijd, interesses en behoeftes van de kinderen. Dit houdt in dat activiteiten met name gekozen worden vanuit de dagelijkse observaties. Activiteiten zijn voor ons niet alleen creatief maar kinderen kunnen bijvoorbeeld ook helpen bij huishoudelijke klusjes.

Activiteiten zijn wel steeds gekoppeld aan ontwikkelingsgebieden en ontwikkelingsfases en we maken dan ook bewuste keuzes ten aanzien van ons activiteitenaanbod. De groepsruimtes richten we zo in dat de kinderen er graag in spelen, dat ze uitdagen om activiteiten te ondernemen.

Bij het maken van deze keuzes zijn we ons steeds bewust van onze eigen normen en waarden waarbij we onszelf uitdagen om regelmatig 'groter' te denken. We vragen ons regelmatig af waarom iets niet kan als we nee zeggen en we zien vernieuwende ideeën als een uitdaging. Onze eigen normen en waarden mogen daarbij niet beperkend zijn. We proberen te leren van elkaar en gebruik te maken van ieders kwaliteiten.

De oudere kinderen kunnen zelf ook activiteiten aandragen. Indien mogelijk gaan we daar op in. We anticiperen op hun ideeën en daarmee gaan we aan de slag. We geven kinderen daarbij de ruimte en volgen het kind waar mogelijk maar uiteraard is dit niet onuitputtelijk. Dit betekent dat we tijdens het organiseren van activiteiten bewust individuele belangen afwegen tegen het groepsbelang. We leggen daarbij situaties altijd uit aan kinderen en proberen begrip te kweken voor de keuzes die we maken.

Gedurende de vakantieweken wordt er voor de BSO kinderen een speciaal activiteitenprogramma samengesteld waar de kinderen aan kunnen deelnemen. Bij het samenstellen van dit programma worden de kinderen natuurlijk uitgenodigd om mee te denken en sluiten we, waar mogelijk, ook aan bij de jaarplanning van school. Het definitieve programma wordt aan kinderen en ouders kenbaar gemaakt middels een speciale map in de BSO-ruimte.

Tijdens vakantie- en studiedagen zijn de aanwezige kind aantallen zo wisselend dat we tijdens deze dagen de groepen, indien nodig en mogelijk, samenvoegen. Dit samenvoegen zal het speelplezier voor de kinderen verhogen. Tijdens deze dagen vinden kinderen het leuk om meer gezamenlijke en grotere activiteiten te doen. De kinderen die eigen- of een rustmoment nodig hebben zijn goed in beeld en worden hierin voorzien. Ouders worden met het verspreiden van het vakantieprogramma geïnformeerd over het samenvoegen.

De pedagogisch medewerkers van VVE-dagopvanggroep "De Bijtjes" ondersteunen het actief leren. Zij bieden kinderen een uitdagende leeromgeving, helpen hen hun spel uit te breiden, praten met de kinderen over wat ze aan het doen zijn en helpen hen om problemen zelf op te lossen. Zelfstandig kiezen is belangrijk hierin. De inrichting van de ruimte speelt een belangrijke rol en deze is dan ook verdeeld in hoeken, die elk een andere ervaring uitlokken en stimuleren. Er wordt dagelijks een ontwikkelingsgerichte activiteit in de kleine- en grote groep aangeboden aan de kinderen. Deze activiteiten zijn gekoppeld aan een thema periode. Een aantal van deze thema's zijn gekoppeld binnen de Brede School. De werkgroep VVE draagt zorg voor de invulling van het VVE programma. Verder besteden we natuurlijk uitgebreid aandacht aan de bestaande feestelijkheden die in het jaar voorbij komen.

Ook vaste medewerkers van de Bijtjes, die reeds in bezit zijn van een VVE-certificaat, gaan nogmaals mee in het vijf jarig scholingstraject VVE dat alle vaste dagopvang medewerkers bij KSE wordt aangeboden. Jaarlijks vindt een scholingsmoment plaats verbonden aan een specifiek thema. Voor 2018 staat het thema spraak-taal ontwikkeling bij jonge kinderen op de agenda. Per scholingsjaar gaan medewerkers met het thema aan de slag middels het uitwerken van individuele opdrachten of

Pedagogisch werkplan KDV en BSO Gerwen

Natuurlijk uitdagend!

Kids Society Erica

Kinderopvang

opdrachten die in gezamenlijkheid worden uitgevoerd. Ervaringen hierin en/of tips en tops worden besproken en uitgewisseld bij de teamvergaderingen (zie ook VVE beleid op MySociety).

Buiten spelen

We vinden het belangrijk dat alle kinderen dagelijks een portie frisse lucht opsnuiven. Dus als het wat betreft het weer enigszins kan, gaan we naar buiten. De omstandigheden en de groepssamenstelling bepalen hoe lang we gaan. Kinderen mogen niet zonder toestemming van de pedagogisch medewerker het speelterrein af.

Bij de jongere kinderen (4 tot 8 jaar) moet altijd toezicht aanwezig zijn. Voor kinderen van 8-10 jaar is er de mogelijkheid om buiten te spelen zonder direct toezicht mits ouders hiervoor (schriftelijk) toestemming hebben gegeven. In sommige gevallen mag de ondergrens om buiten te spelen zonder direct toezicht worden verlaagd naar tenminste 7 jaar. Verlaging van de ondergrens tot tenminste 7 jaar kan alleen dan wanneer dit pedagogisch verantwoord is (passend bij de ontwikkeling en de zekerheid dat het kind de verantwoordelijkheid van buiten spelen zonder direct toezicht aankan) én alleen dan wanneer zowel de ouders als de manager hiermee instemmen. De instemming van de ouders wordt daarnaast expliciet vastgelegd op het toestemmingsformulier.

3.1.2. Speciale activiteiten

Tienerkamp

In het voorjaar wordt voor de oudste BSO kinderen het tienerkamp georganiseerd. Veel tieners kijken uit naar dit moment. De tieners gaan met de groepsleiding naar een externe locatie van vrijdag t/m zondag om daar met elkaar allerlei leuke tieneractiviteiten te doen. Een bijzonder ervaring!

Opa- en Oma dag

Ieder jaar kunnen opa's en oma's de dagopvang en de BSO bezoeken om te kijken waar hun kleinkind na school gaat spelen. De kinderen kunnen alle ruimtes laten zien en opa en oma voorstellen aan de pedagogisch medewerkers.

Voorleesontbijt

Wij sluiten bij de dagopvang aan bij het landelijke voorleesontbijt. Op een bijzondere manier schenken we aandacht aan het voorlezen.

Jongens- meisjes maand

In de maand oktober is er extra aandacht voor de verschillende behoeftes van jongens en meisjes. We houden daar in deze maand extra rekening mee. Er is dan aandacht voor sekse specifieke activiteiten en spellen.

3.1.3 Vrij en geleid spel

Tijdens het spel binnen en buiten observeren wij de kinderen veelvuldig. Deze observatie gebruiken we steeds als bron om activiteiten met de kinderen te ontwikkelen. We proberen actief naar kinderen te kijken en hen te volgen in hun spel om dan daarop in te spelen.

Tijdens het vrije spel van kinderen zijn we regelmatig actief in het meespelen met de kinderen. We laten hen ons leiden en volgen ze in hun ideeën. Daarnaast proberen we soms het spel van kinderen waar mogelijk te verdiepen. Als het kind bijvoorbeeld aan het spelen is in het keukentje vragen we wat hij/zij aan het koken is en proberen we van daaruit diepgang te creëren in taal en spel. Medewerkers dragen er zorg voor dat het speelgoed aanbod up-to-date is en dat er speelgoed is voor ieder ontwikkelingsgebied.

Tijdens het geleide spel bieden we kinderen activiteiten aan waarbij we ons bewust zijn dat alle ontwikkelingsgebieden (sociaal/ emotioneel, grove en fijne motoriek, cognitief – ook taal en zintuigen) aan bod dienen te komen. Bovenstaande ontwikkelingsgebieden koppelen we steeds aan de ontwikkelingsfase van het individuele kind om zo in te kunnen spelen op specifieke behoeftes van kinderen.

Pedagogisch werkplan KDV en BSO Gerwen

Natuurlijk uitdagend!

Kids Society Erica

Kinderopvang

Voor de BSO geldt dat de tijd die zij daar doorbrengen vaak gevuld is met vrij spelen. Dit is een bewuste keuze omdat zij op school al veel 'geleide activiteiten' hebben ondernomen. Het geleide spel op de BSO is vaak gekoppeld aan thema's en hiervoor wordt een speciaal programma opgesteld. Dit programma vinden ouders en kinderen terug in de eerder genoemde activiteitenmap op de groep. De kinderen bepalen zelf of ze wel of niet deelnemen aan een activiteit en worden door de medewerkers gevraagd om mee na te denken over het activiteiten aanbod.

3.1.4 Uitjes

"Het Bonte Paard" en "De Beverbende" maken regelmatig een uitstapje. Dat kan te voet zijn, maar soms ook met de KSE-bus en/ of met de auto van een medewerker. Dat kan bijvoorbeeld zijn om naar lammetjes te gaan kijken, een speurtocht te doen, een aardbeienteler te bezoeken, naar speeltuin de Kievit te gaan etc. In het kader van het vier ogenprincipe mag een PM van de BSO alleen met meerdere kinderen een uitstapje maken en dus nooit met één kind alleen (deze regeling is niet van toepassing op het school- en clubvervoer).

Ook "De Bijtjes" genieten van de natuurlijke omgeving door op bezoek te gaan naar een boerderij, een groentetuin of een lekker stukje te wandelen in de vrije natuur. Tijdens uitstapjes gaan pedagogisch medewerkers bij voorkeur minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen. Als pedagogisch medewerkers alleen met een groepje kinderen op pad gaan is dit een vaste pedagogisch medewerker die werkzaam is op de locatie, en dan is dit in een omgeving waar voldoende sociale controle aanwezig is van andere mensen (bijvoorbeeld naar de bakker, kinderboerderij etc.)

3.1.5 Samenwerking

Doordat we samen met basisschool "Heuvelrijk" en de peuterspeelzaal in één pand zitten is de behoefte aan samenwerking groot en gewenst. Ook aankomend jaar zal er meer inhoud gegeven worden aan de vorming van een Kindcentrum. In 2018 zal er vooral aandacht worden besteed aan thema-afstemming. Op deze manier zullen de diverse samenwerkingspartners elkaar en elkaars werkwijzen beter leren kennen. Hierdoor ontstaat er een gedegen basis voor de vorming van het Kindcentrum.

Bij de overgang van het dagverblijf naar de school wordt gebruik gemaakt van het formulier 'overdracht basisschool'. Er zal een warme overdracht plaatsvinden waarbij de pedagogisch medewerker met de leerkracht aan tafel gaat om de toekomstige leerling te introduceren.

Wij werken ook samen met het centrum maatschappelijke deelname (CMD). In het CMD zorgen Zuidzorg, GGD Brabant Zuidoost en De LEV-groep samen voor opvoedondersteuning. Zuidzorg medewerkers bezoeken op verzoek onze vestiging maar de pedagogisch medewerkers kunnen ook via de orthopedagoog in contact met de medewerkers van Zuidzorg komen.

Met de Kievit heeft Kids Society Erica een samenwerkingsverband waardoor we gebruik mogen maken van de speeltuin.

Met voetbalvereniging RKSv hebben we een overeenkomst zodat we regelmatig gebruik kunnen maken van het sportterrein.

Ook is er samenwerking met dorpsboerderij Weverkeshof. Kinderen vanaf 7 jaar kunnen er een cursus hulpboer volgen.

3.2 Rituelen

3.2.1 Ontvangst en vertrek

We begroeten alle ouders en kinderen uitgebreid. We vinden het belangrijk dat ze zich gezien en gehoord voelen. We spreken kinderen bij voorkeur op ooghoogte aan en zorgen dat ze zich welkom voelen. We proberen altijd uitwisseling te laten plaatsvinden met de ouder en vragen hen daarbij om

specifieke informatie omtrent het kind. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de groep er aantrekkelijk uitziet door wat speelgoed klaar te zetten.

Bij kinderen die het afscheid nemen moeilijk vinden, vragen we de ouders om snel en duidelijk afscheid te nemen. Uiteraard benadrukken we bij ouders dat ze altijd kunnen bellen als ze willen weten hoe het met hun kind gaat. We vragen aan ouders of ze willen dat wij het kind van hen overnemen of dat het kind ook afscheid kan nemen vanuit een eigen gekozen spel.

Als ouders hun kind komen halen streven we ernaar om dagelijks ontwikkelingsgerichte informatie over hun kind te vertellen. We zijn er ons bewust van dat wij hun kind de hele dag hebben gezien, en dragen deze specifieke kennis graag over aan de ouders. Ook kunnen ouders op ieder moment dagdagelijkse informatie inzien via de ouderportal- app. Als het haalmoment niet toereikend is om ouders goed te informeren maken we een afspraak met de ouders.

3.2.2 Kom erbij

We vertellen de kinderen dat er een nieuw kindje komt en stellen het kind daadwerkelijk voor als hij/zij er is. Voor ouders van de dagopvang is het meestal een eerste kennismaking met het kinderdagverblijf en hun pasgeboren baby. Onze aandacht en zorg is de eerste dagen dan ook gericht op zowel het kind als de ouders. Afhankelijk van de behoefte van de ouders, passen we tijdens de wenperiode de intensiteit van het contact aan. We nodigen ouders altijd uit te bellen als ze zich zorgen maken. We informeren de ouders de eerste tijd uitgebreid via de ouderportal-app zodat ouders veel informatie krijgen over de tijd dat hun kind bij ons is.

De eerste tijd besteden we veel extra aandacht aan het kind om zodoende zijn/haar ritme en karakter snel te leren kennen. De eerste dagen streven we ernaar dat het kindje verzorgd wordt door één pedagogisch medewerker zodat het langzaam kan wennen aan alle nieuwe prikkels. Ook in de dagen daarna kijken we goed naar de behoeftes van het nieuwe kindje en stemmen we onze keuzes af op onze waarneming ten aanzien van het hechtingsproces. We passen het wennen hier steeds op aan.

We laten het kind, indien mogelijk, de groep zien en zijn/haar eigen bakje en bed en de kinderen mogen hun eigen knuffel en/of speen meenemen voor in bed. We benoemen nog meer dan anders wat we gaan doen en met name de overgangsmomenten kondigen we tijdig aan en we geven steeds taal aan wat we doen. Baby's houden we, zeker in het begin, extra vast en we praten veel tegen het kind zodat het kind kan wennen aan onze stemmen.

We besteden met alle kinderen op veel momenten extra aandacht aan de komst van het nieuwe kind, waarbij we er steeds voor zorgen om zijn/haar naam te noemen. We zorgen dat de nieuwe kinderen veel betrokken worden bij alle gebeurtenissen en vertellen steeds wat er gaat gebeuren. We leggen met name het accent op de overgangsmomenten en benoemen steeds wat er volgt voordat we het uitvoeren.

Bij BSO "Het Bonte Paard" krijgt het nieuwe kind een "maatje". Dit kind maakt hem/ haar wegwijs in de nieuwe groep en helpt de groepsleiding mee om het nieuwe kind zich snel op zijn/haar gemak te laten voelen.

3.2.3 Overgangsmomenten

Overgangsmomenten proberen we zoveel als mogelijk en tijdig aan te kondigen. Voor "De Bijtjes" geldt dat er pictogrammen zijn opgehangen. Deze geven de dagindeling weer om de overgangsmomenten zowel in woord als in beeld (her-)kenbaar te maken.

3.2.4 Een snik en een traan

Als kinderen de dagopvang of BSO verlaten staan we samen stil bij het afscheid. We maken er natuurlijk wel een vrolijk dag van en we informeren de ouders uitgebreid via de ouderportal-app. De ouders kunnen beeld en tekst van deze mooie momenten downloaden en bundelen in de herinneringenmap die ze van Kids Society Erica hebben ontvangen.

Bij "Het Bonte Paard" krijgen de kinderen een tosti-bon, de kinderen vinden het geweldig leuk om nog een keer op bezoek te komen en een tosti te eten. Bij de "De Beverbende" krijgen de kinderen een mooie afscheidskaart.

3.3 Feesten

3.3.1 Er is er een jarig

De groep van "De Bijtjes" is versierd en er hangt een aankondiging welk kind er jarig is. We vieren feest en de jarige krijgt een cadeautje. Bij "De Bijtjes" krijgt de jarige job bovendien een kroon en mag het kind dat jarig is, de hele dag op de verjaardagstoel zitten. Ouders mogen aanwezig zijn tijdens het vieren van het feestje. Als de kinderen willen trakteren gaan we er vanuit dat ouders voor een gezonde traktatie zorgen.

Bij de BSO wordt er van iedere verjaardag ook een gezellig feestje gemaakt. De medewerkers zorgen, na overleg met de jarige job, voor een gezonde traktatie.

De verjaardagen van alle pedagogisch medewerkers van de locatie Gerwen worden gezamenlijk gevierd in een feestweek. Er worden leuke activiteiten georganiseerd en de medewerkers zorgen hierbij voor een gezonde traktatie.

3.3.2 Traditionele feesten

Carnaval

We vragen de kinderen verkleed te komen op de vrijdag voor en de maandag en dinsdag na de aftrap van carnaval. De pedagogische medewerkers zijn uiteraard ook verkleed.

Pasen

De ruimtes zijn rond de paastijd ingericht met versieringen die bij het thema passen. Ook worden er speciale activiteiten georganiseerd zoals bijvoorbeeld een paaslunch. Deze lunch wordt ieder jaar op een ander dag georganiseerd zodat de meeste kinderen het mee kunnen maken.

Vader- en moederdag

Bij "De Bijtjes" stellen we kinderen vanaf ca. 2 jaar in de gelegenheid iets te maken voor vader of moeder.

Voor de kinderen van de BSO geldt dat we geen speciale aandacht hieraan besteden omdat de kinderen dit veelal op school doen.

Sinterklaas

Rondom 5 december wordt er een sinterklaasviering georganiseerd zonder dat daarbij Sint of Piet aanwezig is. Alleen de kinderen die de betreffende dag aanwezig zijn vieren dit feest mee. "De Bijtjes" en "Het Bonte Paard" krijgen van de goede Sint een groepscadeau.

Kerst en Oud & Nieuw

De ruimtes zijn traditioneel versierd en stralen gezelligheid en warmte uit. We vieren het gezellig samenzijn waarbij er speciale activiteiten georganiseerd worden zoals bijvoorbeeld een kerstlunch. Voor de kinderen die op Oudjaar naar de opvang komen, geven we een extra tintje aan deze dag.

3.4 Kinderinspraak

Kinderinspraak is bij ons dagelijks ingebed in het contact met kinderen. Ieder kind mag er zijn en zijn/haar mening wordt dan ook steeds serieus genomen. We kijken en luisteren goed naar de kinderen naar hun wensen en behoeftes. Bij de BSO besteden we minimaal 1x per jaar extra aandacht aan kinderspraak. Kinderen wordt dan gevraagd hoe zij de BSO ervaren en er wordt gevraagd wat er in hun ogen verbeterd kan worden. Vanaf 2016 heeft de BSO ook een kinderraad.

3.5 Over belonen en corrigeren

Belonen en corrigeren hoort bij de “normale” pedagogische werkmethode van onze medewerkers. Het wordt door onze medewerkers gezien als “maatwerk” en gebeurt altijd vanuit het idee om de veiligheid en het welbevinden van individuele kinderen te bevorderen. Kinderen zijn ondernemend en “doen dingen” omdat ze kind zijn. Een standaard methode voor belonen bestaat niet. Voor correcties geldt hetzelfde, ook dit wordt op maat gegeven, afhankelijk van de situatie en het individuele kind. Hierbij richten de pedagogisch medewerkers de aandacht op het kind dat “benadeeld” wordt. Er vindt een kort gesprekje plaats met het kind dat gecorrigeerd wordt. Wanneer kinderen al wat groter zijn vragen we hen hoe hij/zij het met de ander “goed” kan maken.

Voor kinderen die extra zorg nodig hebben of wensen, bijvoorbeeld doordat de pedagogische interventies niet toereikend zijn, wordt een plan van aanpak gemaakt om hun welbevinden en ontwikkeling te bevorderen. Kinderen met meer behoefte aan beloning en bevestiging, bijvoorbeeld door de ontwikkelingsfase waar ze in zitten, ontvangen dan ook meer.

Vanaf maart 2017 zijn er bij Kids Society Erica twee orthopedagogen in dienst. Zij zullen frequent voorbij komen op de groepen en kunnen ook hierin de medewerkers, indien gewenst en/of noodzakelijk, handvatten geven.

De vaste pedagogisch medewerkers nemen voornamelijk het voortouw waar het gaat om het welbevinden van onze kinderen, waaronder belonen en corrigeren van het gedrag, en worden daar eventueel in bijgestaan door collega pedagogisch medewerkers, de orthopedagoog en/of de (assistent)manager. Daarnaast vindt Kids Society Erica het te allen tijde belangrijk om aan te sluiten bij de opvoedstijl van ouders en hierover met ouders te overleggen, een kind moet zich immers veilig voelen tijdens het verblijf bij ons.

3.6 Het vier ogen principe

Een open aanspreekcultuur is als eerste belangrijk om vertrouwen te scheppen. Het aan- en bespreken van gedrag en grenzen, tussen collega's en kinderen en met ouders en medewerkers is van belang. Feedback geven en ontvangen en de Meldcode Kindermishandeling zijn onderwerpen die regelmatig terugkomen op de teamvergaderingen.

Om het vier ogenprincipe vorm te geven is in overleg met de oudercommissie het volgende vastgesteld:

Gebouw

In de scheidingswand tussen de groepsruimte en de speelhal bevindt zich een raam. De verschoonruimte is in de groepsruimte en zodoende altijd inzicht. De kindertoiletten zijn in een transparante ruimte met zichtmogelijkheid vanuit de speelhal. De slaapkamers zijn uitgerust met camerabewaking. De dagelijkse praktijk is dat zowel de manager, de assistent manager en ouders op verschillende momenten van de dag de groepen kunnen binnenlopen.

Personele bezetting

Bij opstart en sluit van de locatie zijn er altijd twee pedagogisch medewerker aanwezig. Medewerkers openen en sluiten nooit alleen omdat er ook VSO en/of BSO en/of twee medewerkers op de dagopvanggroep tot sluit aanwezig zijn. Ook leerkrachten en medewerkers van school en peuterspeelzaal zijn aanwezig op locatie en er wordt met regelmaat een bezoek gebracht aan de groepen door de (assistent)manager.

Buitenruimte en uitstapjes

Doordat de buitenruimte grenst aan de dagopvangruimte is er rechtstreeks zicht van binnen naar buiten en omgekeerd. Dit voor het geval dat er een medewerker met een groepje kinderen buiten is en een medewerker binnen. Tijdens uitstapjes gaan pedagogisch medewerkers van de dagopvang (of een pedagogisch medewerker en een volwassene) bij voorkeur minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen. Als pedagogisch medewerkers alleen met een groepje kinderen op pad gaan is dit een vaste pedagogisch medewerker die werkzaam is op de locatie, en dan is dit in een omgeving waar voldoende sociale controle aanwezig is van andere mensen (bijvoorbeeld naar de bakker, kinderboerderij etc.).

Pedagogisch werkplan KDV en BSO Gerwen
Natuurlijk uitdagend!

In het kader van het vier ogenprincipe mag een PM van de BSO alleen met meerdere kinderen een uitstapje maken en dus nooit met één kind alleen (deze regeling is niet van toepassing op het school- en clubvervoer).

Vaardigheden medewerkers

Medewerkers zijn opgeleid in het herkennen van kindermishandeling en –misbruik. We bewerkstelligen een open communicatiesfeer. Medewerkers zijn getraind in het geven van feedback. Het onderwerp kindermishandeling en –misbruik is regelmatig onderwerp van gesprek bijvoorbeeld tijdens teamvergaderingen.

Vaardigheden kinderen

Tijdens de opvang van de kinderen hebben de pedagogisch medewerkers standaard aandacht voor de autonomie van het kind en voor assertiviteit, afgestemd op de leeftijd van het kind.

4. Doelstellingen

4.1 Doelstellingen vanuit het team

Bij de team-evaluatie van 2017 heeft het gehele team van de locatie Heuvelrijk samen met de manager besproken waar zij in 2018 aandacht aan willen geven. De volgende onderwerpen kwamen hierbij naar voren.

Verdieping VVE:

VVE gaat over optimale ontwikkeling van kinderen. Kinderen onderzoeken de wereld om hen heen, doen een breed scala aan ervaringen op en breiden zo hun kennis uit. Een rijke speelomgeving, een gestructureerd dagschema, interactie, observatie, activiteitenplanning en een doorgaande ontwikkelingslijn zijn daarbij belangrijk. In 2018, het derde jaar van het VVE opleidingstraject, gaan we ons met name richten op de spraak-taalontwikkeling bij jonge kinderen. We gaan hier zowel individueel als gezamenlijk mee aan de slag middels diverse opdrachten. We nemen de leidstervaardigheden onder de loep middels o.a. filmopdrachten en het geven van feedback aan elkaar gedurende de dag. Ook tijdens de teamvergadering zal uitgebreid aandacht worden besteed aan het VVE werken.

Nog beter "zien" van (zorg)kinderen door mentorschap, Looqin en inzet orthopedagoog:

Bij de team-evaluatie is duidelijk door alle medewerkers aangegeven dat behoud van goede aandacht voor "zorgkinderen" de hoogste prioriteit heeft. Dit doen we al op diverse manieren; het bespreken van de kinderen gedurende het groepsoverleg, het bespreken van de zorgkinderen met- en het coachen op handelen door- de orthopedagoog, het uitwisselen van ervaringen en leren van elkaars werkwijzen gedurende de dag maar ook bij teamvergaderingen etc. etc.

Vanaf januari 2018 krijgt ieder kind een mentor. De mentor is zowel voor kind als ouders het vaste aanspreekpunt. Dit is verplicht vanuit de wet IKK maar het gedachtengoed hierachter wordt door alle medewerkers gedragen. Samen met ons nieuwe kindvolgsysteem Looqin waarbij welbevinden, betrokkenheid en ontwikkeling wordt gemonitord zal het ons in staat stellen om alle kinderen nog beter in beeld te krijgen en te volgen.

Verder uitbouwen vorming Kindcentrum:

Samen met Brede School Heuvelrijk en de peuterspeelzaal willen we een Kindcentrum gaan vormen. Ook in 2018 willen we hier weer meer inhoud aan geven door o.a. thema-afstemming, het verder uitdiepen van de warme overdracht /wennen in de klas door de oudste peuters etc. En natuurlijk door het borgen van hetgeen in 2016/2017 is opgebouwd.

Waarom willen we dit?

- Om het beter te maken: Borging van de doorgaande ontwikkelingslijn en een sterke opvoedingsomgeving (denk hierbij aan een gezamenlijke visie en beleid, betere warme overdracht, eenduidig pestbeleid etc.)
- Om het leuker voor de kinderen te maken: voor kinderen uitdagender, drempelloos en vertrouwd (denk bijvoorbeeld aan afstemming van thema's)
- Om het professioneler te maken; een pedagogische en educatieve infrastructuur (denk hierbij aan een gezamenlijk zorgoverleg)

Samenwerken op kwaliteiten:

Ten gevolge van de wet IKK zijn er op de dagopvang een aantal veranderingen doorgevoerd voor wat betreft personele bezetting op de groep. Belangrijk om dan elkaars kwaliteiten goed in beeld te krijgen en samenwerking hierop af te stemmen. Een mooie uitdaging waar we graag in gezamenlijkheid aandacht aan willen blijven besteden middels o.a. het geven van feedback op elkaar, bespreken samenwerking bij groepsoverleg/teamvergadering etc.

Meer sport- techniek en natuurbeleving in activiteitenprogramma BSO:

Medewerkers willen graag meer natuurbeleving, techniek en natuurbeleving toevoegen aan het activiteitenprogramma. Ook de BSO-kinderen zullen worden gestimuleerd hierin mee te denken.

Pedagogisch werkplan KDV en BSO Gerwen

Natuurlijk uitdagend!

Intensiveren samenwerken dagopvang en BSO:

Juist door de kleinschaligheid van de locatie Gerwen is een meer intensieve samenwerking tussen dagopvang en BSO snel gerealiseerd. Medewerkers van dagopvang en BSO willen graag de oudste kinderen dagopvang die er al aan toe zijn eerder laten wennen bij de BSO indien de BKR dit toe laat en ouders akkoord zijn. Dit kan heel eenvoudig door de kinderen even te laten meespelen met de kinderen van de Beverbende. Op die manier wordt de overgang van dagopvang naar BSO nog kleiner en e.e.a. beidt kinderen die er aan toe zijn meer uitdaging. Medewerkers van de BSO leren de kinderen al eerder beter kennen.

Samenvattend gaan we in 2018 dus met de volgende zaken aan de slag:

- Verdieping VVE – derde jaar
- Nog betere “zien” van de (zorg) kinderen door mentorschap, Looqin en inzet orthopedagoog
- Verder uitbouwen vorming Kindcentrum
- Samenwerken op kwaliteiten
- Meer sport- techniek en natuurbeleving in activiteitenprogramma BSO
- Intensiveren samenwerken dagopvang en BSO

4.2 Evaluatie

Het pedagogisch werkplan wordt jaarlijks geëvalueerd met het team en waar nodig aangepast. Daarbij worden aandachtpunten, pilots en actuele keuzes steeds concreet geformuleerd.

Het pedagogisch werkplan dient steeds getoetst te worden aan het pedagogisch beleid van Kids Society Erica. Na vaststelling door het team wordt de decentrale oudercommissie geïnformeerd.

De volgende evaluatie vindt plaats in december 2018.

Bijlage 1 Relevantie informatie met betrekking tot het pedagogisch werkplan

Hieronder zijn een aantal onderwerpen benoemd die van belang (kunnen) zijn voor het goed uitvoeren van het pedagogisch werkplan:

- Pedagogisch Beleid (zie MySociety)
- Bereikbaarheid (zie MySociety)
- Locatie-informatie (zie overdrachtsmap)
- Plaatsing op en overdracht naar een andere groep (zie MySociety)
- Uitstapjes, vervoer en buitenspelen (zie MySociety)
- Teamvergadering (zie MySociety)
- Teamevaluatie (zie MySociety)
- Informatie aan klanten (zie MySociety)
- Voeding en verzorging (zie MySociety)
- VVE beleidsplan (Zie MySociety)
- Computergebruik bij de BSO (zie MySociety)
- V&G beleid (zie MySociety)